

**Karta przedmiotu oferowanego w Szkole Doktorskiej nr 3
– semestr letni 2021/2022**

TYTUŁ
Logika filozoficzna
JEDNOSTKA PROWADZĄCA
Szkoła Doktorska nr 3
DYSCYPLINA NAUKOWA
Filozofia
JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
118000 - Wydział Administracji i Nauk Społecznych
OPIS PRZEDMIOTU
<p>Systemy logiki filozoficznej są formalnymi systemami budowanymi w celu sprecyzowania pojęć, które są kluczowe w strukturze ludzkiego myślenia. Pojęcia te tworzą dwie grupy. Pierwsza z nich składa się ze znaczeń standardowych stałych logiki matematycznej ("nieprawda, że", "jeśli..., to...", "dla każdego", "jest tożsamy" itd.). Drugą grupę tworzą specyficzne pojęcia logiki filozoficznej, wyrażone w zwrotach takich jak: „możliwe, że”, „konieczne, że” (logika modalna), „było tak, że”, „zawsze będzie tak, że” (logika temporalna), „sądzi, że”, „wie, że” (logika przekonań i logika epistemiczna), „jest”, „są” (logika nazw), „jest przedmiotem istniejącym” (logika wolna i teoria deskrypcji), czy też „jest równoliczny”, „jest klasą skończoną” (logika drugiego rzędu). Kurs jest wprowadzeniem do syntaktycznej i semantycznej analizy wybranych systemów logiki filozoficznej oraz ich zastosowań w analizie języka naturalnego, podstaw informatyki i podstaw matematyki.</p> <p>Kurs składa się z następujących części: 1) Logika filozoficzna a logika matematyczna, 2) Klasyczny rachunek zdań. 3) Klasyczny rachunek kwantyfikatorów. 4) Teoria modeli i twierdzenie o pełności. 5) Logika modalna. 6) Semantyka światów możliwych. 7) Logika temporalna. 8) Semantyka struktur czasowych. 9) Logika przekonań i logika epistemiczna. 10) Tradycyjna logika nazw (sylogistyka) a rachunek kwantyfikatorów. 11) Współczesne rachunki nazw (Leśniewskiego i Boolosa). 12) Logika wolna i teoria deskrypcji. 13) Monadyczna logika drugiego rzędu. 14) Logika drugiego i wyższego rzędu. 15) Niestandardowe systemy drugiego rzędu.</p> <p>Podstawą zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie testu końcowego lub przygotowanie prezentacji zawierającej analizę wybranego zagadnienia za pomocą narzędzi logiki filozoficznej.</p>
LITERATURA

Borkowski L., Logika formalna. Systemy logiczne. Wstęp do metalogiki, PWN, Warszawa 1977

Ben-Ari M., Logika matematyczna w informatyce, Wydawnictwa Naukowo-techniczne, Warszawa 2005

Pogorzelski W.A., Elementarny słownik logiki formalnej, UW, Białystok 1992

Zalta E. (red.), Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2021

EFEKTY UCZENIA

[Wiedza:]

Uczestnik zna i rozumie metodologię badań naukowych (w zakresie logiki filozoficznej).

[Umiejętności:]

Uczestnik potrafi wnioskować na podstawie wyników badań naukowych oraz dokonywać ich krytycznej analizy i oceny.

[Kompetencje społeczne:]

Uczestnik jest gotów do krytycznej oceny dorobku naukowego i prowadzenia działalności naukowej w sposób niezależny

METODY I KRYTERIA OCENIANIA ORAZ FORMA ZALICZENIA ZAJĘĆ

Podstawą zaliczenia przedmiotu jest bądź zaliczenie testu końcowego, bądź przygotowanie prezentacji zawierającej analizę wybranego zagadnienia, w której istotną rolę odgrywa użycie jednego z systemów logiki filozoficznej.

JĘZYK WYKŁADOWY PRZEDMIOTU

PUNKTY ECTS

polski

4

FORMA PROWADZONYCH ZAJĘĆ

WYMIAR GODZIN

PROWADZĄCY

Seminarium (SEM)

60

Andrzej Biłat, prof. dr hab.